

HORNARUL

Organul de specialitate al Uniunii Regnicolare a Măestrilor Hornari din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș
Az Erdélyi, Bánáti, Körösvölgyi és Máramarosvidéki Kéményseprőmesterek Országos Egyesületének Szaklapja
Fachblatt des Landesvereines der Rauchfangkehrermeister Siebenbürgens, des Banates, der Krischana u. Maramuresch

Redacția - Szerkesztőség - Redaktion: Redactor responsabil — Felelős szerkesztő — Verantwortlicher Redakteur

CLUJ,

LADISLAU PAPP

Calea Reg. Ferdinand II.

Colaborator — Társszerkesztő — Hilfsredakteur: COLOMAN PLATZ

Editor-Proprietar: Uniunea Regnicolară

Laptulajdonos: Az-országos egyesület

Blatt-Eigentümer: Landes-Verein

Dreptul continuativ la brevet de industrie al văduvelor și orfanilor

Grefierul de odinioară a Uniunii Măestrilor Hornari din Ungaria: Dl Dr. Ladislau Dobsa, a adunat sub titlul „Regulele praxeii hornăriei” toate datele, cari se află și azi în arhivele unite ale fostelor bresle, și aceste documente justifică istoria și dezvoltarea industriei de hornar până la zilele noastre.

În timpurile vechi au fost ordonanțele serioase și motivate ale capilor de stat, mijloacele cari au înlocuit legile pozitive în privința coeziunii stricte a industriei de hornar cu relațiile polițienești incendiale.

În fosta Ungaria a fost regulată practizarea industriei de hornar de art. de lege XVII. din 1884, și tot meritelor dlui Dr. Dobsa se poate imputa munca amănunțită, cu care a adunat și publicat ordonanțele și explicațiile referitoare la executarea acestei legi, apărute în decursul de trei decenii.

Aceste ordonanțe au apărut în ordinea în cari au fost provocate, va să zică cu forță de chestiuni juridice litigioase.

Aceste ordonanțe nu s'au putut obiectiona, ba mai bine au creiat o alinare generală, însă nu pot fi mulțumit cu explicarea unui singur pas, lipsind din el, afară de simțul juridic, chiar și baza de drept.

Ca atare nu poate servi drept reazăm nici din motivul că prin acesta ar deveni iluzoriu un principiu mareț, care prin art. de lege XVII din 1884, §-ul 40 asigură văduvelor, dar numai *văduvelor faptice*, copiilor minori, eventual nepoților, existența de drept.

Acest art. de lege ezice, că după moartea industriașului, văduva poate continua industria fără insinuare specială, sau o poate continua în favoarea orfanilor.

E de prisos, ca să dau într'acest loc explicațiuni speciale. fiind scos principiul clar și în modul cel mai nobil scos la relief.

În cartea dlui dr. Dobsa sunt citate și pă-

rerii în principiu, deci fiind aceste păreri individuale, nu pot avea puterea de lege din motivul, că sunt contrare cu prevederile și spiritul legii. În articolul colegului Coloman Platz apărut în numărul ultim al foaiei noastre, se zice că practizarea continuativă a industriei în baza stării de văduvă, formează totodată deja și drept câștigat.

Această pronunțare a părerii de principiu este nu numai eroare juridică, ci chiar o minciună, fiindcă dreptul de a practiza industria independent, se poate *câștiga* și de un *bărbat* care se ocupă de fapt cu hornăritul în praxă, deci poate ajunge în posesiunea *dreptului câștigat* numai în acel caz, dacă dispune de documentele justificative despre timpul său de ucenicie și de activitate în calitate de calfă.

Deci în lipsa acestor documente nu poate ajunge nici un bărbat la un brevet de industrie de hornar și astfel nu poate *câștiga* dreptul.

Iar femei, cari până la ultimele timpuri nu s'au ocupat cu curățitul coșurilor, nici nu au putut câștiga dreptul.

După decesul soțului, practizarea continuativă a industriei rămase asupra văduvei *nu dovedește câștigarea dreptului*, ci este ca văduvă numai uzufructuantul simplu, admis de lege, al aceluia, însă exclusiv pe durata stării faptice de văduvă, sau până moare, și dacă întretimp poate și dorește a satisface menirei designate.

În urma emisiunilor grave făcute în lipsa sau împotriva acestora, se poate opri definitiv dela practizarea industriei.

Praxa continuată în stare de văduvă încetează imediat, dacă văduva decedează, dar încetează și atunci, dacă se ivește în starea familiară a văduvei oareșicare schimbare, anume *dacă se mărită din nou*.

Având în vedere că practizarea continuativă a industriei din partea văduvelor este de același caracter cu pensiunea, — întreb: dacă statul acordă pensiunea unei văduve și atunci, dacă aceea s-a căsătorit iară? E sigur, că nu.

Prin urmare, dreptul văduvei de a continua praxa industriei încetează imediat, în care moment s-a căsătorit, fiindcă în caz contrar s'ar ivi cazurile cunoscute ale „băeților întreținuți“ (stritzi), și industria de hornar ar constitui dota acestora, ceea ce s'ar putea imputa numai caracterului bărbatului, soțului, adică nu femea, ci bărbatul s'ar mărita.

Cazul lui Elisabeta Görög cade de exemplu sub alta judecată, care ca femeie, ca ucenic a învățat meseria, a lucrat ca calfă în praxă, și ca atare și-a câștigat dreptul prin pregătire și capacitate specială, dobândind brevetul de industrie prin concurs public și își face munca la mulțumirea tuturor.

Numita colegă, Elisabeta Görög, are drept câștigat și în caz dacă devine văduvă și se mărită de nou, îl poate practica ca proprietate privată, câștigată în mod individual.

Altele cazuri nu se pot ivi de loc, și nici nu s'ar putea tolera.

Până aici și nu mai departe, fiindcă în România nu există sistemul „băeților întreținuți“.

Otto Nagel.

Az özvegyek és árvák folytatólagos iparjogosultsága

A Magyarországi Kéményseprőmesterek Országos Egyesületének egykori érdeműs jegyzője, dr. Dobsa László ur, „A kéményseprőipar gyakorlásának szabályai“ címen mindam adatokat tömörítette egybe, melyek a volt céheknek egyesített okmánytárában ma is megvannak, s ez okmányok, mint tények, igazolják a kéményseprőipar történetét és időközi fejlődését úgy-szolván napjainkig.

A régmúlt időkben az államfők komoly, megokolt „Rendeletei“ voltak azok az eszközök, melyek a kéményseprőiparral szoros összefüggésben álló köztüzrendészeti viszonyokat tételes törvény hiányában pótolták.

Annak idei hazánkban az 1884. évi XVII. t.-cikk szabályozza a kéményseprőipar gyakorlását, s ugyancsak a Dobsa dr. ur bokros érdemének tudandó be az a gondos munka is, mellyel a 3 évtizeden át napvilágot látott és e törvény végrehajtására vonatkozó rendeleteket, magyarázatokat összegyűjti és közreadja.

E rendeletek olyan sorrendben jelentek meg, amint azokat az időközökben előállott vitás jogi esetek úgyszólván kikényszerítették.

E rendeletek kevésbé voltak kifogásolhatók, sőt inkább közmegnyugvást váltottak ki, de egynek a kimagyarázásával azért nem vagyok megnyugodva igen sokadmagammal, mert abból a jogi érteken kívül az alap is teljesen hiányzik.

Mint ilyen, már azért sem szolgálhat tám-

pontul, mert illuzoriussá tenné azt a magasztos elvet, mely az 1884. évi XVII. t.-c. 40. §-ában biztosítja az özvegyek, de csak a *tényleges özvegyek*, kiskoru gyermekek, esetleg unokák jog-szerű ellátását.

E törvényszakasz azt mondja, hogy az iparos elhalálozása esetén annak özvegye az ipart külön bejelentés nélkül tovább folytathatja, vagy a kiskoruak javára folytathatja.

Feltesleges, hogy itten külön magyarázattal szolgáljak, mert az elv tisztán, érthetően s egyben a legnemesebben van kidomborítva.

A dr. Dobsa ur könyvében *elvi vélemények* is vannak idézve, ezek tehát csak mint egyéni vélemények, a törvény erejével azért nem bírhatnak, mert magával a törvény rendelkezéseivel és szellemével ellenkeznek. A Platz Kálmán kartársunk által lapunk múlt havi számában másolatban idézett cikkben az van mondva, hogy az özvegyi alapon birlalt ipar tovább üzhethet egyben már szerzett jogot is képez.

Ez az elvi vélemény illetően kifejezése nemcsak jogi tévedés, hanem egyszerűen hazugság, azért, mert jogot az ipar önálló üzhetésére kéményseprővel gyakorlatilag foglalkozó *férfi* egyén is csak azon esetben *szereshet*, juthat tehát *szerzett jog* birtokába, ha nekie megvannak úgy a tanonckodási, mint a segédi működési idejéről megkivánt gyakorlati ténykedését igazoló *okmányai*.

Ezen okmányok hiányában tehát nem juthat kéményseprői iparendélyhez s így *nem szereshet jogot sem*.

Női személyek pedig, kik gyakorlatilag a legutóbbi időkig nem foglalkoztak kéményseprésével, jogot tehát nem is szereshettek.

A férj elhalálozása után az özvegyre maradt iparüzlet tovább gyakorlása *nem a jog megszerzését igazolja*, hanem, mint özvegy, annak törvényesen megengedett egyszerű haszonélvezője kizárólag a *tényleges özvegyesség* tartamára vagy amíg meghal s ha a közbeeső időben eleget kíván és tud tenni a megszabott hivatottságnak.

Ezek hiányában vagy ellenére elkövetett súlyosabb mulasztásokért, véglegesen elhultható az iparüzlettől.

Az özvegyesség címe alatt tovább folytatott ipar azonnal megszűnik, ha az özvegy meghal, de ugyancsak megszűnik akkor is, ha az özvegy családi állapotában változás áll be, nevezetesen, *ha újból férjhez megy*.

Minthogy az özvegyesség jogcímén élvezett ipar tovább folytatása a nyugdíjellátással azonos jellegű, kérdelem: ad-e az állam bármely volt nyugdíjas özvegynek tovább is nyugdíjat, ha az férjhez ment ismételtén? Bizonyos, hogy nem ad.

Épp így és azonnal megszűnik tehát egy volt özvegy kéményseprőmesterné ipar tovább üzhetési jogosultsága, amely pillanatban férjhez ment, mert máskülönben az ugynevezett „selyemfru“ (*strici*) ismert esetei állhatnának elő s a kéményseprőüzlet pedig a „strici“ moringját képezné, ami a férj férfi mivoltának volna betudható csupán, vagyis ő, a férfi és nem a nő menne férjhez.

Teljesen más elbírálás alá esik pld. Görög Erzsébet női kéményseprő esete, aki mint nő a kéményseprőipart, mint tanonc kitanulta, foglalkozott mint segéd szakbavágóan és mint ilyen személyes képesítés révén szerzett is magának nyilvános pályázat útján iparendélyt s munkáját közmegelegedésre gyakorolja.

Nevezett Görög Erzsébet kartársnőnek szerzett joga van s özvegysége esetén ezt újbóli férjhezmenésekor, mint egyénileg szerzett magántulajdont férjhez is viheti.

Ezek az esetek egyáltalán elő nem fordulhatnak, de meg sem volnának törhetők.

Eddig van és nem tovább, mert Romániában a stricirendszer nem honos. *Nágel Ottó.*

Das fortgesetzte Industrierecht der Witwen und Waisen

Der einstmalige Notar des gewesenen Vereines der Rauchfangkehrer von Ungarn: Herr Dr. Ladislaus Dobsa, sammelte in seinem Werke „Regeln zur Ausübung des Rauchfangkehrergewerbes“ alle Daten, die sich in den vereinigten Archiven der gewesenen Gilden auch heute befinden, und diese Dokumente bezeugen als Tatsache die Geschichte und die Entwicklung unseres Gewerbes sozusagen bis zu unseren Tagen.

In Vorzeiten waren die ernsten und begründeten „Verordnungen“ der Staatsoberhäupter jene Mittel, welche die mit dem Rauchfangkehrergewerbe in strengem Zusammenhange stehenden feuerpolizeilichen Verhältnisse in Mangel an positivem Gesetze ersetzten.

Im gewesenen Ungarn wurde die Ausübung der Rauchfangkehrerindustrie mittels des Gesetzartikels XVII. vom Jahre 1884 reguliert, und es kann nur den Verdiensten des Herrn Dr. Dobsa zugemutet werden, dass die im Verlaufe von drei Jahrzehnten erschienenen und sich auf die Vollstreckung dieses Gesetzes beziehenden Erlässe und Erklärungen gesammelt und veröffentlicht wurden.

Diese Erlässe erschienen in der Reihenfolge, in welchen sie die entstandenen streitigen Rechtsfälle erforderten.

Diese Verordnungen waren keinesfalls tadelhaft, sie verursachten sogar eine allgemeine Beruhigung, ich bin aber mit der Erklärung

einer einzigen nicht zufrieden, da aus derselben nicht nur das Rechtsgefühl, sondern auch der Grund gänzlich fehlt.

Demzufolge kann sie als Stütze umso weniger dienen, dass hiedurch das erhabene Prinzip illusorisch wird, welches im Ges.-Art. XVII. vom Jahre 1884, § 40 das Erhalten der *tatsächlichen Witwen*, der minderjährigen Kinder, eventuell der Enkelkinder rechtsgemäss versichert.

Dieser Gesetzartikel spricht aus, dass im Falle, wenn der Handwerker stirbt, sein Handwerk durch seine Witwe selbst, ohne besondere Anmeldung, oder zu Gunsten der Minderjährigen weitergeführt werden kann.

Es ist überflüssig meinerseits an dieser Stelle mit besonderer Erklärung zu dienen, da dieses Prinzip klar, verständlich und gleichzeitig am edelsten hervorgehoben ist.

Im Buche des Herrn Dr. Dobsa sind auch *prinzipielle Meinungen* angeführt, diese also, als individuelle Meinungen können die Gesetzkraft aus dem Grunde nicht besitzen, da sie mit den Dispositionen und dem Geiste des Gesetzes im Gegensatze stehen. Im Artikel unseres Kollegen Koloman Platz, welcher in unserer letzten Nummer erschienen ist, ist erwähnt, dass die Ausübung des Gewerbes auf Grund des Witwentums schon ein erworbenes Recht bildet.

Diese Deutung der prinzipiellen Meinung ist nicht nur ein Rechtsirrtum, sondern einfach eine Lüge, denn sogar eine *männliche* Person, die sich mit dem Rauchfangkehren zwecks selbstständiger Ausübung des Gewerbes beschäftigt, nur in dem Falle das Recht *erwerben*, also in den Besitz eines *erworbenen Rechtes* gelangen kann, wenn sie die nötigen *Dokumente* über ihre Lehrlingszeit, weiters über die als Gehilfe ausgeübte Funktion besitzt.

In Ermangelung dieser Dokumente kann also selbst ein Mann nicht zu einer Rauchfangkehrer-Gewerbelizenz gelangen, und solcherweise auch kein *Recht erwerben*.

Jene weibliche Personen aber, die sich mit dem Reinigen der Rauchfänge in der Praxis nicht befassten, konnten auch kein Recht erwerben.

Nach dem Ableben des Gemahls bedeutet die Weiterführung des der Witwe zurückgebliebenen Gewerbes *nicht das Erwerben des Rechtes*, sondern ist die Witwe nur einfach in den gesetzlich genehmigten Nutzgenuss desselben gelangt, jedoch ausschliesslich für die Zeit des Witwentums, oder bis zu ihrem Tode, und wenn sie in der Zwischenzeit ihrer obliegenden Verpflichtung Genüge leisten will und kann.

In Mangel dieser Beweise, oder im Falle solcher Versäumnissen, die gegen diese Prinzipien verübt wurden, kann ihr das Ausüben des Gewerbes untersagt werden.

Das unter dem Titel des Witwentums weitergeführte Gewerbe hört sofort auf, wenn die Witwe stirbt, es hört aber auch auf, wenn sich im Stande der Witwe eine Veränderung einstellt, namentlich wenn sie sich wiederum vermählt.

Nachdem das Weiterführen des unter dem Witwentitel ausgeübten Gewerbes den Charakter der Pension führt, frage ich: ob der Staat der pensionierten Witwe die Pension auch weiters genehmigt, wenn sie wiederum geheiratet hat? Es ist sicher, dass dies nicht geschieht.

Gleichwohl hört auch das Recht der Rauchfangkehrerwitwe, das Gewerbe weiterzuführen, sofort auf, in welchem Momente sie geheiratet hat, denn sonst können sich die sogenannten und bekannten Fälle der „Stritzis“ einstellen, das Rauchfangkehrergeschäft würde die Mitgift des „Stritzi“ bedeuten, was nur auf die Rechnung der Männlichkeit des Mannes ginge, da solcherweise nicht der Mann die Frau, sondern die Frau den Mann heiraten würde.

Der Fall des weiblichen Rauchfangkehrers Elisabeth Görög gehört unter eine ganz andere Beurteilung, da sie als Weib das Rauchfangkehrergewerbe als Lehrling erlernte, als Gehilfe arbeitete sie fachgemäss und nach der entsprechenden Befähigung erwarb sie sich das Gewerbelizenz mittels öffentlicher Konkurrenz und versieht ihre Arbeit zur allgemeinen Befriedigung.

Elisabeth Görög, unsre Kollegin, besitzt ein erworbenes Recht und im Falle, dass sie Witwe wird und sich wiederum vermählen sollte, so kann sie es als individuell erworbenes Privateigentum mit sich in die Heirat nehmen.

Diese Fälle können überhaupt nicht vorkommen, können aber auch nicht geduldet werden.

Bis hierher und weiter nicht, denn in Rumänien ist das System der „Stritzis“ nicht einheimisch.

Otto Nagel.

Rugare către colegi. Muncitorul hornar Francisc Hank, locuitor din Cluj, și-a pierdut vederea la amândoi ochi. Colegii sunt rugați de a acorda acestui nenorocit muncitor, care în etatea sa de 60 ani a devenit incapabil de muncă, un ajutor mic bănesc, trimițând sumele redacției noastre, care le va elibera numitului.

Redacția.

Köszönetnyilvánítás. Összes kartársaimnak és barátaimnak köszönetet mondok jó kívánságukért. Novák Béla, kéményseprőmester, ker. felügyelő, Cluj.

Helyreigazítás. Lapunk 1. számában megjelent „Két női kéményseprő Romániában“ című cikkemben tévedésből katonának írtam Görög György kartársat. Készséggel igazítom helyre azzal, hogy nevezett kartárs rokkant volt. *Platz Kálmán.*

Értesítés. A hunyadmegyei kartársakat értesítjük, hogy Stránszky Ferenc petrozsényi mester súlyos beteg, miért a kerületi felügyelői tisztség ellátásával Orsa Oktavián kartársat bízta meg a vezetőség. Kérjük kartársainkat, hogy az új felügyelőt támogassák. Nagel Ottó, elnök. Papp László, jegyző.

Felkérem mindazon aradmegyei kartárs urakat, akik még az országos szövetségbe az 1924. évről a tagsági díjat, valamint a „Hornarul“-ra még elő nem fizettek, szíveskedjenek ezt mentől hamarabb Platz Kálmán pénztárnok urhoz befizetni, amit már az 1925-ik évre is meg lehet tenni. Kartársi tisztelettel: *Orvos József* megyei felügyelő.

Felhívás!

A f. évi május 4-én d. e. 10 órakor megtartandó II.-ik évi rendes közgyűlést megelőzőleg tartandó megyei gyűlések összehívására felhívja az elnökség a felügyelő kartárs urakat, hogy ahol azok eddig még nem tartattak, legalább április hónapban tartassanak meg.

E gyűléseken vitassák meg a megyebeli ügyeket s hassanak oda, hogy addig is, míg az egy séges díjszabást és szabályrendeletet telő alá hozhatnók, a múlt évi közgyűlésen elfogadott díjszabályzatnak a megye területére szerezzenek érvényt akként, hogy azokat elfogadva, jóváhagyás végett terjesszék a Prefekturák elé.

Igyekezzenek e gyűléseken az egyesülettel szemben hátralékban levő illetmények befizetését a pénztárnok urtól küldött összeállítás alapján összeszedni s azokat a pénztárba beküldeni, vagy a május 4-iki gyűlésen befizetni.

Az elnökség.

Jegyzőkönyv

Felvétetett Satu Maren 1925 február 15-én a szatmármegyei kéményseprőmesterek által az Iparosotthonban tartott értekezleten.

Jelen voltak: Morvay Jenő iparkamarai titkár, Kiss Pál, Reinelt Ágost, Tóth János, Fodor Rudolf, Köcsön Ferenc szatmárvárosi, Kincses Károly, özv. Demeter Ferencné szatmárjárasi, Dipold Ferenc, Szigethy Sándor, Molnár Ignác nagykárolyi, Stauder György erdődi, Bocz Andor, Gombos János nagybányai, özv. Kesely Gergelyné, Katona Demeter színérváraljai kéményseprőmesterek.

Tárgy: 1. Az 1924. évre a prefektus ur által megadott árszabálmódosításnak a belügyminiszter által történt elutasítás folytán előállott bizonytalan helyzet szanálása. 2. Folyó ügyek tárgyalása. 3. Indítványok.

Tóth János megyei felügyelő, miután a jelenlevőket üdvözölte, előadja, hogy a belügyminiszterium a prefektus ur által megadott árszabályemelést nem hagyta jóvá, ebből pedig az a helyzet keletkezett, hogy a már beszedett magasabb díjakból a különbözetnek a visszafizetését rendelte el az alispán ur. Ennek végrehajtása minden egyes mester tönkretételével fog jární. Ennek elhárítására erős akció indítandó. Kéri a megjelenteket erős összetartásra, áldozatkészségre a költségekhez való hozzájárulásnál. Aki még nem tette volna meg, lépjen be az országos egyesületbe s a tagok fizessék be hátralékos díjaikat.

A jegyzőkönyv vezetésére Dipold Ferencet, hitelesítésére Kincses Károlyt és Szigethy Sándort felkérvén, az ülést megnyitja.

Dipold Ferenc előadja, hogy az 1924. év

tavaszan kért árszabályjavításra vonatkozó kérvényt az alispán ur elutasítván, azzal a prefektus urhoz fordultunk, aki a seprésdíjakat 1924 január 1-től visszamenőleg általában 5 lejben állapította meg. Ezen határozat a vármegyei hivatalos lapban megjelenván, már ez évben a felemelt árszabálynak megfelelően szedettek be a díjak. Felebbezés folytán a belügyminiszter ur 26459—924. C. sz. határozatával megtagadta a módosítást s ennek következménye lett a Subprefektus urnak a különbözet visszafizetésére vonatkozó rendelete. Előadó megkísérelte ezen reñdelet ideiglenes felfüggesztését kérni a subprefekturán, de eredménytelenül. Csak ígéretet kapott, hogy újabb kérés betérjesztése esetén, az a legjobb akarattal fog tárgyalatni. Indítványozza tehát egy olyan kérvény betérjesztését, mely szerint a kémények ujonnan 3 kategóriába osztassanak be: 1. Cilinder és zárt kémények seprésdíja esetenként 7 lej; 2. szilárd anyagból épült kémények seprésdíja 5 lej; 3. sövény v. paticskémények ellenőrzése 3 lejben legyen megállapítva. Egyebekben a tavaly kért árszabály legyen mérvadó.

Az indítvány egyhangulag elfogadtatott s jelenlevő kamarai titkár ur felkérte a szükséges lépések megtételére. Iparkamarai titkár ur készséggel megígérte. A kérvény megszerkesztésével és betérjesztésével vármegyei felügyelő ur bizatik meg, a költségeket a megjelent mesterek egyetemlegesen vállalják.

Az értekezleten meg nem jelent kartársak, akik az eddigi kötségekhez nem járultak, az ügy állásáról tájékoztatandók és felszólítandók a rájuk eső költségek fedezésére, ellenkező esetben olybá tekintetnek, mintha nem kérnék a díjemelést. Vármegyei felügyelő ebben az esetben kérni fogja a subprefecturától az ilyen járások kettéosztását, hogy így néhány idősebb segéd kerülethez jusson. Ezen javaslatot kamarai titkár ur is magáévá teszi s megígéri közbenjárását.

Gombos János nagybányai kéményseprőmester panasolja, hogy a városi szabályrendelet a seprésdíjak rögtöni szedését rendeli, ami rájuk nézve igen sérelmes, mivel a lakósok közül sokan nem engedik a seprést minden hónapban különféle okokból, s így az ezen hónapi dijtól elesnek.

Iparkamarai titkár ur megígéri, hogy ez ügyben megkeresi a nagybányai polgármesteri hivatalt s javasolja a szabályrendeletnek akkénti módosítását, hogy a seprésdíjak $\frac{1}{4}$, vagy $\frac{1}{2}$ évi utólagos részletekben beszédhetők legyenek.

Özv. Kesely Gergelyné panasolja, hogy Pente József és Kassay Lajosné szomszédos mesterek járásuk területén nem végeznek rendszeres seprést, sem az árszabály szerinti díjakat

nem szedik, mi miatt az ő kerületében a lakóság elégedetlen és visszaéléssel vádolja.

Iparkamarai titkár ur megígéri ez ügyben is az illetékes főszolgabírói hivatalok megkeresését, hogy nevezett mestereket kötelességük teljesítésére legszigorubban utasítsák.

Gombos János indítványozza, hogy kéresék fel az orsz. egyesület elnöksége az 1%-os forgalmi adó eltörlése iránti lépések megtételére, mivel ez az adó a kéményseprőkre nem vonatkozhatik.

Indítvány egyhangulag elfogadtatott s elhatározatott az orsz. egyesület megkeresése az egyöntetű országos árszabály megalkotása tárgyában teendő sürgős akcióra.

Végül Tóth János m. felügyelő kéri az összes kartársakat, hogy a „Hornarul“-ra fizeszenek elő és az egyesületi tagdíjakat rendszeren fizessék be.

Egyéb tárgy nem lévén, a megjelenésért a tagoknak és iparkamarai titkár urnak köszönetet mondva, az ülést bezárja.

Tóth János

m. felügyelő

Kmf.

Dipold Ferenc

jegyző

Kincses Károly

Szigelhy Sándor

jegyzőkönnyvitelesítők

Aufruf!

Das Präsidium des Landesvereines fordert die Herren Inspektoren vor der am 4. Mai l. J. vormittag um 10 Uhr abzuhaltenen II. Generalversammlung zur Abhaltung der Komitats-sitzungen auf. Wo diese Sitzungen noch nicht stattgefunden haben, mögen sie spätestens im Monate April abgehalten werden.

In diesen Sitzungen müssen die Komitatsangelegenheiten verhandelt werden. Man soll trachten, dass — bis wir den einheitlichen Tarif und das einheitliche Reglement zustande bringen können — der in der vorjährigen Generalversammlung akzeptierte Tarif solcherweise zur Geltung gebracht werde, dass er zwecks Genehmigung den Komitatspräfekturen vorgelegt werden kann.

Die Herren Inspektoren mögen die dem Vereine gegenüber bestehenden Rückstände auf Grund der vom Herrn Kassier erhaltenen Zusammenstellung einkassieren und unserer Kasse zusenden, oder in der Generalversammlung vom 4. Mai einzahlen.

Das Präsidium.

Caut un muncitor hornar căsătorit. Plată după înțelegere. Poate intra imediat în muncă. Rog oferta în scris. Adrian Nechifor măstru hornar, Ludoșul de Mureș.

Nős kéményseprősegédet keresek azonnali belépésre. Fizetés megegyezés szerint. Levélbeli megkeresést kérek. Nechifor Adorján kéményseprőmester, Ludoșul de Mureș, (Marosludas).

Az öntudat magaslatán

E címet érdemelte ki s lapunk e helyén kell foglalkoznom azzal a meglehetősen rövid jelentésből is kivilágító megyei gyűlésen megnyilvánult erős, öntudatos összetartásról, melyet az aradvármegyei kartársak megértő együttműködése váltott ki.

Az aradmegyei kartársak február 16-án Aradon tartott megyei gyűlésükön úgy alakultak meg, amint azt iparunk mai helyzete teljes joggal minden egyes vármegyétől elvárhatja, de el is várja.

Saját kebeléből elnök, alelnök, jegyző, pénztáros, ellenőr stb.-t választ — és a maga megyebeli ügyeit az erős megszervezkedés alapján önmaga előbbre is viszi.

Hogy a körzetenként, vagyis vármegyénkénti erős tömörülésre mekkora szükségünk van, azt e helyen nem kívánom bővebben részletezni, de általánosságban mindnyájunk előtt tudott dolog az, hogy csak úgy bírunk gazdaságilag érvényesülni, a fokozódó drágasággal lépést tartani vagy azt ellensúlyozni; a szükségeseket kivívni, ha megvan közöttünk a megértés alapján előálló erős összetartás.

Különös dicséret és követésre méltó példa gyanánt álljon előttünk aradvármegyei kartársaink beigazolt, helyes szervezkedése, mert csak ily alapon valósulhatnak meg jogos álmaink, egyesülésünkbe helyezett szilárd reményeink.

Orvos József ópécskai kartársunk, aradmegyei felügyelő jelentése alapján a választások eredményét itt közöljük:

A közgyűlés ügyészévé dr. Sirbu ügyvéd urat választotta meg. Acsay István kartársunk, ki ezideig is fáradhatatlan, buzgó, fáradságot nem ismerő elnök volt, újból megválasztatott elnökül. Alelnök: Gurzó Antal, jegyző: Izsák János, pénztárnok: Bárczai Sándor, ellenőrök: Fekete Tamás és Orvos József lettek.

Kérés a kartársakhoz. Hank Ferenc 60 éves, Clujban élő kéményseprősegéd mindkét szemvilágát elvesztette s így negyven évi szorgalmas munka után keresetképtelenné vált. Ezuton kéri a kartársakat, hogy kegyeskedjenek őt csekély pénzbeli adományokkal támogatni, amelyeket szerkesztőségünk szívesen közvetít. Szíveskedjenek tehát szerencsétlen munkástársunknak szánt összegeket a szerkesztőség címére elküldeni, hogy eljuttathassuk nevezetthez.

Szerkesztőség.

Jegyzőkönyv

Felvétellett Oradea-Mare, 1925 február hó 15-én a biharmegyei kéményseprőmesterek megyei gyűlésén. — Jelen voltak következő mesterek: özv. Kiss Gyuláné Oradea-Mare központi járás, Fekete Sándor Salonta-Mare, Hoffmann Sándor Tileagd, Fekete János Valea lui Mihai, Erdős Imre Marghita, Ványa János Alesd, Mrovcsák Gyula Ceica, Komsa Vasil Vascau, Kövesdi Imre Vad és Somolán Péter Laplac i kerületi kéményseprőmester képviselőben Erdős Imre.

Tárgy: Biharvármegye 1925. évre megalkotandó kéményseprési árszabályrendelete, amelyet a jelen voltak a bemutatott táblázat szerint elfogadtak.

Kerületi felügyelő felolvassa az Orsz. Egyesület biharmegyei tagjait és az elnökkel egyetemben sajnálattal állapítja meg, hogy a vármegye 16 mesteréből csak 7 tagja van. Felkéri a jelenlevőket, hogy hassanak oda, miszerint a többi elmaradt kartársakkal érintkezve, lépjenek be az Orsz. Egyesületbe és a „Hornarul“-ra fizessenek elő.

Az egyöntetű országos kéményseprési szabályrendelet tárgyalásánál, mely létünk egyik legfontosabb alapja, az összes kartársak azon kívánságukat fejezik ki, hogy az Orsz. Egyesület sürgősen hasson oda és járjon el benne, hogy ez a mindnyájunk létérdekét védő szabályrendelet a miniszteriumba sürgősen terjesztessék be és a Monitorul Oficialban megjelenve, az összes érdekelt mesterekkel közöltessék.

Több fontos tárgy nem lévén, a gyűlés a jegyzőkönyv felolvasása után bezárattott.

Kmf.

Fekete Sándor Hoffmann Sándor Fekete János
elnök ker. felügyelő jegyző

Értesítés! Egyesületünk buzgó alelnökének, Müller József aradi kéményseprőmester kartársunk bájos leányát, Müller Margitka urleányt eljegyezte Juhász János nagyszentmiklósi kéményseprőmester kartársunk fia, ifj. Juhász János.

A jegyespárnak sok szerencsét és boldogságot, a szülőknek sok örömet kíván az Egyesület vezetősége és a Hornarul szerkesztősége.

Eine Bitte an die Kollegen. Der 60 jährige Rauchfangkehrergehilfe von Cluj Franz Hank, hat das Licht beider Augen verloren. Er ersucht die Kollegen, ihm eine kleine Geldunterstützung gewähren zu wollen, welche unsere Redaktion gerne vermittelt. Wir bitten also, die eventuellen Beträge unserer Redaktion einzusenden, um sie dem Verunglückten Arbeitsgenossen zu stellen zu können.

Die Redaktion